

Луцький національний
технічний університет

Товарознавчий ВІСНИК

Збірник
наукових
праць
Випуск 6

ТОВАРОЗНАВЧИЙ ВІСНИК

Збірник наукових праць

Випуск 6

Редакційно-видавничий відділ
Луцького національного технічного університету
Луцьк 2013

ОКСЕНЧУК О.І. РОЛЬ ЗАВЕРШАЛЬНОГО ОБРОБЛЕННЯ У ФОРМУВАННІ СПЕЦІАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТЕХНІЧНОГО ТЕКСТИЛЯ	92
ПАХОЛЮК О.В., СЕМАК Б.Д. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ СВІТЛОСТАБІЛІЗАЦІЇ ПОФАРБУВАНЬ ПЛАТТЯНО-СОРОЧКОВИХ ЛЛЯНИХ ТКАНИН	98
ПЕРЕДРІЙ О.І. ВИЗНАЧЕННЯ ПОХИБКИ ТОВАРОЗНАВЧОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ	106
ПРОСКОЧИЛО А.В., ДЕМ'ЯНЕНКО В.Г., ДЕМ'ЯНЕНКО Д.В., БРЕУСОВА С.В. ДО ПИТАННЯ ТОВАРОЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ ПАКОВАНЬ ТОВАРІВ. ЩО ПРИДБАВЛЮТЬСЯ ТА ПРОДАЮТЬСЯ АПТЕЧНИМИ ЗАКЛАДАМИ	111
РЕЧУН О.Ю. ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗДРІБНОЇ ТОРГОВОЇ МЕРЕЖІ	121
ТКАЧУК В.В. ТОВАРОЗНАВЧА ОЦІНКА БЕНЗИНІВ. ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ НА РИНКУ М. ЛЬВІВКА	125
ТОЛМАЧОВ В.С., КУЗЬМІНА Т.О. ЕКСПРЕС-ОЦІНКА ПОКАЗНИКА ГНУЧКОСТІ ЛЛЯНОГО ВОЛОКНА СУЧАСНИМИ СЕНСОРНИМИ МЕТОДАМИ	130
ШЕГІНСЬКИЙ О.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ НОВИХ СИНТЕТИЧНИХ ШКІР	137
ЩЕРБІНІНА І.О., ПУГАЧЕВСЬКИЙ Г.Ф. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ КОРСЕТНИХ ВИРОБІВ	145
ЯГЕЛЮК С.В. ВИЗНАЧАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ЛЬОНОСИРОВИНИ	153

ТОВАРОЗНАВСТВО ТА ЕКСПЕРТИЗА ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

ГАВРИЛЯК М.Я., КАБЛАШ У. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБІОТИЧНОЇ МІКРОФЛОРИ ЙОГУРТІВ	158
КОЛТУНОВ В.А., ГІДЖЕЛІЦЬКИЙ В.М., МАЗУР В.А. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СОРТАМЕНТУ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ОСІННІХ ПЛОДІВ ГРУПИ УКРАЇНИ	164
КУДІНОВА О.В., ОНОСОВА І.А. ІДЕНТИФІКАЦІЯ БАРВНИКІВ У СКЛАДІ ЖУВАЛЬНОГО МАРМИЛАДУ. ПРИЗНАЧЕНОГО ДЛЯ ДИТЯЧОГО СПОЖИВАННЯ	177

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ КОРСЕТНИХ ВИРОБІВ

В статті розглянуті проблеми формування асортименту корсетних виробів підприємствами швейної галузі України. Досліджені товарознавчі основи формування асортименту корсетних виробів. Запропоновано процесний підхід до формування асортименту корсетних виробів, визначені взаємозв'язки між окремими його складовими з урахуванням вимог споживачів щодо асортименту виробів та кон'юнктури ринку.

Ключові слова: корсетні вироби, потреби, асортимент, управління асортиментом.

Щербинина И. А., Пугачевский Г.Ф. Теоретические основы формирования ассортимента корсетных изделий. В статье рассмотрены проблемы формирования ассортимента корсетных изделий предприятиями швейной промышленности Украины. Исследованы теоретические основы формирования ассортимента корсетных изделий, предложен процессный подход формирования ассортимента, обозначены взаимосвязи между отдельными его составляющими с учетом требований покупателей к ассортименту изделий и конъюнктуры рынка.

Ключевые слова: корсетные изделия, потребности, ассортимент, управление ассортиментом.

I. Scherbinina, G. Pugachevsky. The theoretical basis of corsetry assortment formation. The article deals with the problems of corsetry assortment formation by the companies of garment industry in Ukraine. The theoretical basis of corsetry assortment formation is investigated, process approach of assortment formation is proposed, the correlations between its separate components are indicated taking into account customers' requirements to product's assortment and market conjuncture.

Keywords: corsetry, need, assortment, assortment management.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Корсетні вироби – це швейні або трикотажні вироби, що вдягаються безпосередньо на тіло людини для формування й підтримки окремих його частин. Властивості, які водночас забезпечують формування і поліпшення силуетних ліній фігури та створюють комфортні умови життєдіяльності і працездатності жінок, визначають їх ужиткову цінність цих виробів. Прискорення темпів життя вимагає всебічного покращення його якості, тому питання проектування та виробництва функціонального одягу, білизни та

корсетних виробів є одним з напрямів світового виробництва швейних виробів. Виходячи з цього, потреби у функціональних корсетних виробках сучасних форм з притаманними означеним виробам споживними властивостями та унікальними додатковими властивостями постійно зростатимуть. Тому, нарощування обсягів виробництва та оптимізація структури асортименту одягу і корсетних виробів сприятиме як задоволенню потреб споживачів, так і відродженню та розвитку швейної промисловості України.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Питаннями формування асортименту різних видів текстильних матеріалів займалися провідні науковці Галик І.С, Осіпенко Н.І, Михайлова Г.М. та ін., проте питання формування асортименту корсетних виробів зостаються актуальними [1-3].

Цілі статті. Метою даної роботи є визначення теоретичних основ формування асортименту корсетних виробів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Велика роль у впровадженні нових принципів формування асортименту товарів належить товарознавству як науці, що покликана активно втручатися у розв'язання проблем задоволення потреб споживачів і формування ринку товарів. Питання дослідження потреб, властивостей, формування асортименту та якості товарів і товарних ресурсів в цілому – це фундаментальні питання товарознавства [4]. В ДСТУ 3993 – 2000 «Товарознавство. Терміни та визначення» зазначено, що формування асортименту товарів – це цілеспрямоване їх добирання за групами, підгрупами та різновидами з урахуванням *потипу* споживачів [5].

Тому задоволення потреб у корсетних виробках усіх соціальних груп жінок-споживачів повинно лежати в основі формування їх асортименту. Головним завданням виробників при цьому повинно стати постійне дослідження об'єму та структури реальних потреб, вимог і очікувань споживачів щодо властивостей корсетних виробів, визначення, наскільки сучасний асортимент запропонованих товарів їх задовольняє, а основним принципом роботи – побудова такої структури асортименту корсетних виробів за класифікаційними ознаками та асортиментними характеристиками, які якнайбільше їх задовольняли.

Шляхом зіставлення обсягів виробництва та чисельності населення України за статево-віковими групами нами проаналізовано задоволення потреб населення України у виробках білизняного трикотажу і жінок – у корсетних виробках. Так, підприємствами галузі у 2007 році було вироблено майже 31,2 млн. шт. білизняних виробів (у тому числі корсетних), в 2011 році виробництво цих виробів зменшилося до 26,1 млн. шт., з них корсетних виробів – 4,7 млн. шт. (рис. 1).

чисельність населення України, складала у 2007 – 46,6 млн. осіб, 2011 році – 45,8 млн. осіб, з них близько 15 млн. жінок працездатного віку [6-7].

Підсумки свідчать, що виробництво спіднього (білизняного) трикотажу складає лише 0,6 одиниці на душу населення, а корсетних виробів (данні публікують лише з 2011 року) – 0,3 одиниці для жінок працездатного віку. Цікаво, але мінімальний набір білизни, який повинен входити до споживчого кошику зазначеної категорії жінок, складає близько 5 одиниць, з них корсетних виробів бюстгальтерної групи – 1 одиниця [8].

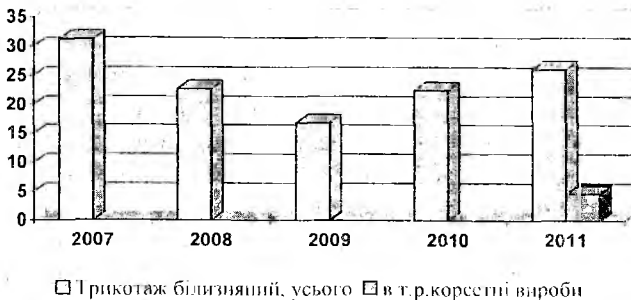

Рис. 1. Обсяги виробництва білизняного трикотажу (в т.р. корсетних виробів) у 2007-2011 роках, млн. шт. [1, 2]

Ці факти свідчать про те, що інформація про потреби внутрішнього ринку в виробництві корсетних виробів зовсім відсутня, та не дає змоги розробити обґрунтованої програми їх виробництва. Роз'єднаність та відокремленість підприємств швейної галузі не дозволяє протистояти імпортованій продукції, у більшості випадків низької якості, та скоординувати обсяги вітчизняного виробництва як в цілому, так і в асортиментному розрізі.

Виходячи з зазначеного, в основу формування оптимальної структури асортименту корсетних виробів різного цільового призначення має бути покладена об'єктивна інформація про об'єм та структуру реальних потреб населення на різноманітні за призначенням виробу. Підприємствам швейної галузі необхідно організувати роботу таким чином, щоб запропонований асортимент корсетних виробів відповідав сучасним вимогам всіх категорій та груп жінок-споживачів.

Другим аспектом роботи вітчизняних виробників повинно бути постійне вивчення та аналіз властивостей сировинних ресурсів та також збір відомостей про стан ринку цих матеріалів.

В цьому напрямку підприємства швейної галузі стикаються з низькою

проблем матеріально-технічного забезпечення виробництва. Відсутність вітчизняних текстильних матеріалів для виробництва корсетних виробів та зосередженість текстильних підприємств по їх виготовленню у країнах Балтії, Білорусії, Германії спричиняють зростання цін на сировину, що також негативно впливає на розвиток швейної галузі в цілому. Як наслідок, фінансова нестабільність та брак обігових коштів змушують підприємства до економії на проведенні масштабних досліджень по вивченню потреб та вимог споживачів, моделюванні та конструюванні виробів, що в цілому ще більше погіршує становище підприємств та робить продукцію, що виробляється, неконкурентоспроможною. Ці причини спонукають багатьох виробників до роботи за давальницькими схемами, які дають змогу підприємствам галузі уникнення закупівельних проблем та існування відносно стабільного заробітку.

Тому, виробникам необхідно спрямувати зусилля на створення багатосторонніх партнерських відносин з іноземними постачальниками корсетних текстильних матеріалів, вести пошук вітчизняних виробників, що зосереджені на розробці та випуску нових видів текстильних матеріалів з покращеними властивостями, основною метою при цьому повинно стати виробництво широкого асортименту конкурентоспроможних корсетних виробів на умовах взаємовигідного співробітництва.

Наступним напрямом роботи виробників корсетних виробів по формуванню асортименту є аналіз сучасних технологій проектування, методів розкрюювання, пошиття тощо. Цей напрям роботи вважається найбільш затратним, тому що виготовлення однієї моделі корсетного виробу у визначеній розмірній сітці потребує пошиття зразків та коригування лекал моделі за всіма типорозмірами. Брак коштів та завдання здешевлення виробів змушують виробників до скорочення числа зразків для проробки моделі. Виходом з зазначеного становища повинно стати впровадження комп'ютерних технологій, а саме систем САПР одягу, таких як: «Грация», «Леко», «АССОЛЬ», «Lectra», «Gerber», «BUST» та ін. Ці технології дозволяють перенести процес макетування в віртуальну тривимірну середу і полегшити його за допомогою спеціальних засобів для створення тривимірного образу моделі на екрані монітора і отримання плоских лекал, що приводить до зниження матеріальних і трудових витрат виробників.

Дослідженням і удосконаленням конструкції корсетних виробів, тривимірному проектуванню корсетних виробів присвячені роботи науковців швейної галузі Росії та України: Корнілової Н.Л., Баландіної Г.В., Біріло І.В. та ін [9-10]. Нами також проведено дослідження можливостей програми «BUST» по втіленню споживчих вимог при проектуванні корсетних виробів, а результатами

розроблений алгоритм завдань по проектуванню (рис. 2).

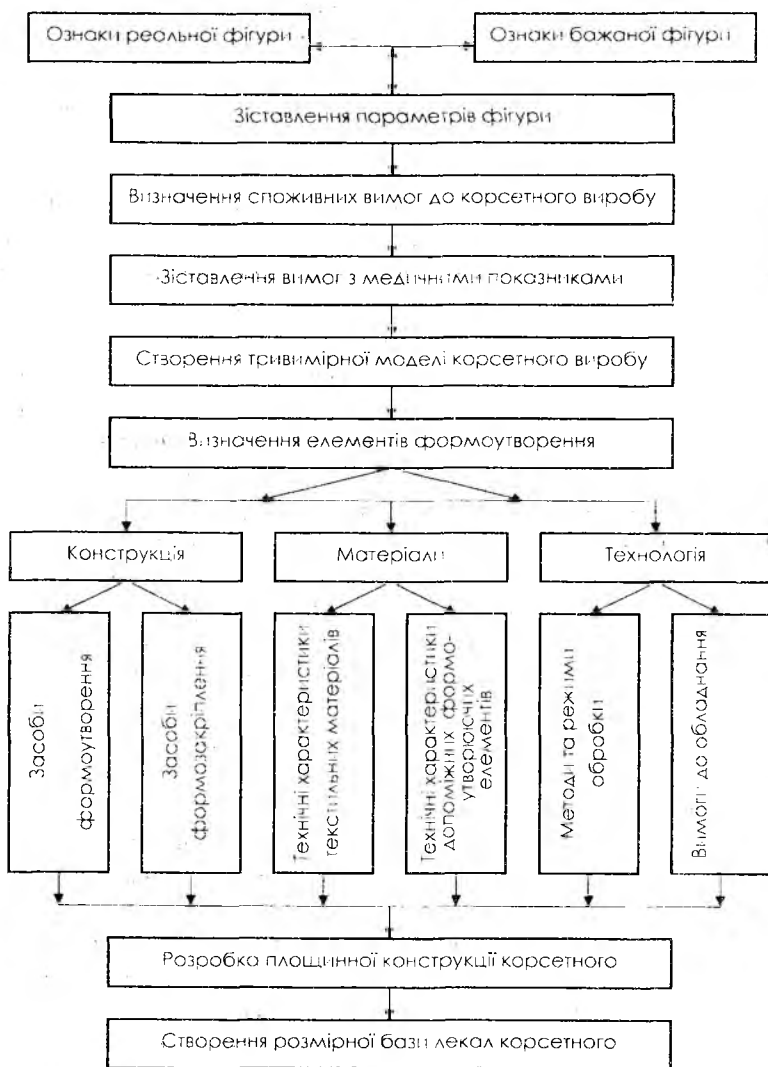

Рис. 2. Алгоритм завдань по тривимірному проектуванню корсетних виробів

Тривимірне проектування за програмою 3-D «BUST» дозволяє забезпечити якість корсетних виробів у всіх розмірах, швидко будувати лекала на індивідуальні фігури, враховувати бажані вимоги та медичні показники корекції, реалізувати інтелектуальні процеси проектування, підвищити в кілька разів продуктивність праці, швидко реагувати на зміни попиту на всіх етапах життєвого циклу виробу.

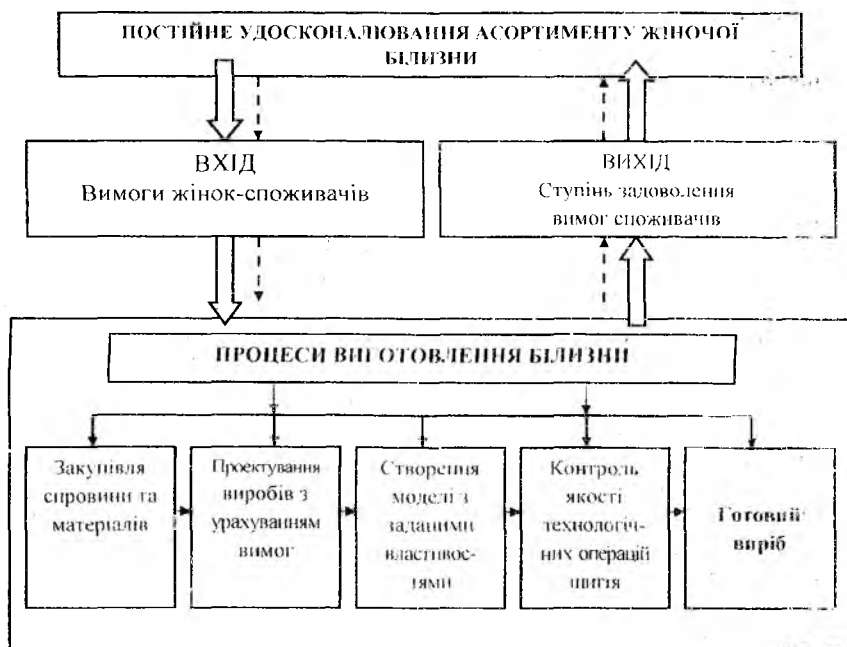
На нашу думку, для вирішення питання формування асортименту корсетних виробів актуальним виявляється також прийняття ДСТУ ISO 9001–2009 «Системи управління якістю», в якому обґрунтована важливість процесного підходу до розробки, впровадження та поліпшення результативності системи управління якістю [11]. В цьому документі підкреслено, що кожна організація, яка прагне до виробництва конкурентоспроможної продукції – продукції визначеної якості за нижчою ціною, має розглядати свою діяльність лише з точки зору споживача та перетворювати вимоги споживача до продукції у її конкретні характеристики.

Тому, процес формування асортименту корсетних виробів згідно до нього можна розглядати як єдність пов'язаних між собою окремих підпроцесів: закупівлі сировини, проектування виробів з урахуванням потреб та вимог, створення моделі з заданими властивостями, контроль операцій тиражування, тощо. Теоретичні підходи при цьому базуються на створенні цілісної системи управління асортиментом виробів, в основу якої, як і в випадку управління якістю продукції, також буде покладено процес. Перевагою такого підходу до формування асортименту є забезпечуваний ним безперервний контроль над зв'язками окремих процесів.

Беручи до уваги дослідження цього питання в роботах науковців Галик І.С., Осипенко Н.І., Михайлової Г.М., нами з'ясовано, що формування асортименту корсетних виробів – процес складніший, який вимагає більш скоординованих зусиль [1-3]. З урахуванням цих робіт типову схему формування асортименту корсетних виробів, можна представити у вигляді взаємопов'язаних підпроцесів (рис.3).

Технологічні процеси моделювання, підбор текстильних матеріалів, конструювання, розкроювання, пошиття та оздоблення виробів значно ускладнюють управління процесами формування асортименту корсетних виробів, та разом з цим дозволяють значно його розширити. Крім того, особливу увагу виробників повинно зосередити на зборі та аналізі існуючої інформації стосовно кожного з підпроцесів на вході системи, а саме на визначенні: потреб, вимог та переваг існуючих споживачів, типології населення, очікувань, естетичних вподобань відносно форми корсетного виробу, фактури, колористичного

оформлення, моди та ін.

-----> інформаційні потоки

Рис.3. Модель системи управління асортиментом жіночої білизни

На виході системи передбачається визначення характеристик асортименту: широти, глибини, рівня оновлення, – та рівня задоволення споживачів асортиментом корсетних виробів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи треба зауважити, що процес управління асортиментом повинен бути *циклічним*, продукція на виході процесу повинна відтворювати нове коло постійного удосконалення асортименту корсетних виробів.

Основу формування асортименту повинні складати дослідження кон'юнктури ринку, систематичний збір і аналіз інформації про реальну структуру потреб споживачів, чинники формування корисності корсетних виробів для

споживачів, вимоги до їх асортименту та якості, реальні матеріальні, виробничі, технологічні та фінансові можливості підприємства по забезпеченню цих потреб. Саме разом всі ці фактори повинні стати основою ефективного формування та управління асортиментом корсетних виробів на всіх етапах життєвого циклу продукції.

Література:

1. Галык И. С. Оптимизация ассортимента и качество текстильных материалов: монография / И. С. Галык, Д. И. Козьмич, Б. Д. Семак, И. И. Шийко. – К.: Техника, 1991 – 174с.
2. Осіпенко Н. І., Пугачевський Г. Ф. Методологічні підходи до формування асортименту камвольних тканин // Легка промисловість. К.: КНУДТ, 2003. – № 3. – С. 56.
3. Михайлова Г.М., Пугачевський Г.Ф. Методологічні засади формування властивостей та асортименту тканин для дитячого одягу // Проблеми лёгкой и текстильной промышленности Украины. Харсон: ХДУ, 2001. – № 5. – С. 15 – 16.
4. Пугачевський Г. Ф. Методологічні основи формування властивостей непродовольчих товарів // Сучасні проблеми товарознавства. Зб. наук. праць. – К.: КНТЕУ, 2002. – С.11-15.
5. Товарознавство. Терміни та визначення: ДСТУ 3993 – 2000. – [чинний від 2009 – 01 – 09] – К.: Держспоживстандарт України, 1999. – 24 с. – (Національний стандарт України).
6. Державний комітет статистики. Обсяги реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) за 2006-2011 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Україна в цифрах. 2010 рік. Статистичний збірник / За ред. О. Г. Осауленка. – К.: ДП „Інформаційно-аналітичне агентство”, 2011. – 257 с.
8. Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення. Постанова Кабінету міністрів України від 14 квітня 2000 р. № 656. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=656-2000-%EF>.
9. Корнилова Н. Л. Автоматизированное проектирование корсетных изделий в трехмерной среде / Н.Л. Корнилова, Г.В. Баландина, А.Е. Горелова // Изв. вузов. Технология легкой промышленности. – 2008. – № 1. – С. 40-44.
10. Бирилло И. В., Филимонова Т. А. Разработка рациональных базовых конструкций корсетных изделий бюстгальтерной группы с учетом анатомических и физиологических факторов // Збірник наукових праць молодих вчених та студентів. – К.: ДАЛІПУ. – 1994. – С.24-25
11. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2008, IDT): ДСТУ ISO 9001:2009. – [Чинний від 01.09.2009]. – К.: Держспоживстандарт України, 2009. – 26 с. – (Національний стандарт України).

ВИЗНАЧАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ЛЬОНОСИРОВИНИ

У статті розглянута методика встановлення визначальних показників якості, розраховані коефіцієнти вагомості і встановлені показники, які мають найбільше значення для комплексної оцінки якості льняної сировини.

Ключові слова: льноносирівина, волокно, показники якості, оцінка якості, вагомість

ЯГЕЛЮК С.В. ОПРЕДЕЛЯЮЩИЕ ПОКАЗАТЕЛИ КАЧЕСТВА ЛЬНОСЫРЬЯ. В статье рассмотрена методика определения главных показателей качества, рассчитаны коэффициенты весомости и установлены показатели, которые имеют наибольшее значение для комплексной оценки качества льняного сырья.

Ключевые слова: льносырье, волокно, показатели качества, оценка качества, весомость

S. YAGELYUK. QUALITY CRITERIA FLAX. In this article the method of determining the main indicators of quality, the weight coefficients are calculated and set indicators that are most important for a comprehensive assessment of quality flax material.

Keywords: flax, fiber, quality, quality assessment, the weight

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Значення і цінність льноволокна у задоволенні широких потреб людини не змінилися. Тому є актуальними і необхідними дослідження показників якості льняної сировини, як напівфабрикату для виготовлення волокна. В процесі оцінки якості льноносирівини, встановлюють: міцність, довжину гореті, вміст волокна, придатність, віддільність волокна, вологість, засміченість, розтягнутість стебел та багато інших показників.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Теоретичні та експериментальні дослідження властивостей льняної сировини проводились багатьма авторами в різні роки і за різних умов. До таких досліджень відносяться роботи Шликова М. І. Ним вивчались розмірні характеристики стебел, розташування насінневих коробочок на стеблах, фрикційні властивості льону. Крагельський І. В. досліджував стійкість стебел льону залежно від їх стиглості (найбільша статична стійкість у ранній жовтій стиглості) та діаметра стебла (зі збільшенням діаметра стійкість зменшується), вивчав згин стебел, їх ламання,